

**Конспект за провеждане на изпит по
НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ 2025 – 2026 г.**

I. Обща информация

Специалност	Право
Форма на обучение	Редовна и задочна
Вид на дисциплината	Задължителна
Водещ преподавател	проф. д-р Григор Григоров
Продължителност на учебния курс	Един семестър
Аудиторна заетост	Лекции и упражнения
Оценяване по време на учебния курс (текущо оценяване)*	Да
Наличие на условия за допускане до изпит на редовната изпитна сесия**	Да
Брой часове за самостоятелна подготовка	180/117

II. Тематично съдържание на учебния курс

Несъстоятелност – общи положения:

1. Понятие. Несъстоятелността като обективно право. Източници на правната уредба.
2. Несъстоятелността като производство - понятие, особености.
3. Цели и фази на производството.
4. Принципи на производството.
5. Съпоставка с изпълнителните производства по ГПК и ДОПК. Несъстоятелност и ликвидация. Производства, съпътстващи несъстоятелността.

Материални основания за откриване на производство по несъстоятелност:

6. Търговско качество. Откриване на производството за нетърговци. Търговци, за които не се открива производство по несъстоятелност.
7. Неплатежоспособност на търговеца.
8. Презумпции за неплатежоспособност.
9. Свръхзадълженост на капиталово ТД.
10. Особени основания за откриване на производство по несъстоятелност за скрит съучастник, за неограничено отговорен съдружник, за починал или заличен от търговския регистър едноличен търговец или неограничено отговорен съдружник и за предприемач.

Кредитори и маса на несъстоятелността:

11. Кредитори на несъстоятелността – понятие, значение.
12. Видове кредитори.
13. Маса на несъстоятелността - понятие, състав, значение.

Органи в производството по несъстоятелност:

14. Понятие. Съд по несъстоятелността - родова и местна подсъдност, компетентност. Актове на съда - обжалване, публичност.

15. Синдик - понятие, изисквания, видове, назначаване и освобождаване.

16. Правомощия на синдика. Отговорност. Възнаграждение. Отчетност.

17. Събрание на кредиторите – понятие, състав, компетентност. Комитет на кредиторите – понятие, състав и компетентност.

Откриване на производство по несъстоятелност:

18. Молба за откриване - процесуална легитимация, съдържание, последици от подаването.

19. Разглеждане на молбата, предмет на производството.

20. Решения на съда по молбата - постановяване, оповестяване, обжалване, особеност в правните последици.

Мерки за установяване, запазване и обезпечаване на масата на несъстоятелността:

21. Мерки за установяване и за запазване на масата – запечатване и опис.

22. Мерки за обезпечаване на масата – предварителни обезпечителни мерки (ОМ), ОМ при постановяване на решението за откриване на производство по несъстоятелност, ОМ след откриване на производството.

Действие на решението за откриване на производството по несъстоятелност:

23. Понятие. Ограничаване на правата на длъжника. Изпълнение на парични задължения. Задължение за съдействие.

24. Спиране на съдебните и арбитражни производства срещу длъжника.

25. Спиране на изпълнителните производства срещу длъжника.

26. Събиране на невнесен капитал. Прекратяване на договори.

27. Прихващане в производството по несъстоятелност - цели, особености, извършване, действие.

28. Недействителност на действия и сделки – понятие, цели, видове недействителност, особености.

29. Конкретни състави на недействителност.

30. Искове за установяване/обявяване на недействителност - легитимация, подсъдност, последици. Обусловени искове за попълване масата на несъстоятелността.

Предявяване и приемане на вземанията:

31. Предявяване на вземанията - ред, срок, последици.

32. Списъци на предявените и на приетите вземания - съставяне, обявяване, оспорване, одобряване, последици от одобряването.

33. Оспорване на одобрения списък.

Оздравяване на предприятието на длъжника:

34. Понятие, цели на производството по оздравяване. План за оздравяване - предлагане, съдържание.

35. Откриване на производството - допускане на плана за оздравяване. Приемане. Решение на съда относно утвърждаване на приетия план.

36. Действие на утвърдения план. Последици от неизпълнение на плана от длъжника.

Обявяване на длъжника в несъстоятелност:

- 37. Основания. Решения за обявяване в несъстоятелност - съдържание, последици.
- 38. Осребряване на масата на несъстоятелността - понятие, обхват, ред и начини.
- 39. Разпределение на осребреното имущество: Условия. Сметка за разпределение - изготвяне, оповестяване, възражения, одобряване.
- 40. Ред за удовлетворяване на кредиторите. Заделяне на суми за оспорени вземания.

Прекратяване на производството по несъстоятелност:

- 41. Хипотези на прекратяване. Прекратяване без осребряване на масата – основания. Прекратяване след осребряване на масата – основания, отчет на синдика, заключително събрание на кредиторите. Решение за прекратяване на производството. Последици.
- 42. Извънсъдебно споразумение - същност, цели, сключване, действие.

Възобновяване на производство по несъстоятелност. Възстановяване в права:

- 43. Възобновяване на производството по несъстоятелност - цели, основание, процедура, действие.
- 44. Възстановяване в права - същност, основания, производство, последици.

Производство по стабилизация:

- 45. Понятие, цели, органи, участници.
- 46. Откриване на производството – основания, ред.
- 47. Последици от откриване на производство по стабилизация.
- 48. План за стабилизация – предлагане, разглеждане, утвърждаване.
- 49. Действие на плана. Прекратяване на производството по стабилизация.

Несъстоятелност на физически лица:

- 50. Общи бележки и особености на производството. Участници и органи в производството.
- 51. Откриване на производството – основания и ред. Действие на решението за откриване на производството.
- 52. Предявяване и приемане на вземанията – ред и последици. План за погасяване на задълженията на длъжника – предлагане, приемане, утвърждаване, действие.
- 53. Обявяване на длъжника в несъстоятелност – основания, ред, последици. Прекратяване на производството по несъстоятелност – основания, ред, последици.

Презгранична несъстоятелност:

- 54. Презгранична несъстоятелност – понятие, проблеми, правна уредба. Приложимо право.
- 55. Международна компетентност на българския съд по делата за несъстоятелност. Признаване на чуждестранно решение по несъстоятелност. Последици от признаването.

Несъстоятелност на банка:

- 56. Общи особености на банковата несъстоятелност. Органи.
- 57. Откриване на производството. Основания. Решение на съда, действие.
- 58. Запазване, управление и попълване на масата на несъстоятелността. Предявяване и приемане на вземанията срещу банката.
- 59. Осребряване на имуществото на банката. Разпределение. Прекратяване на производството.

септември 2025 г.

III. Материали за самостоятелна подготовка

1. Ганев, В. Систематичен курс по несъстоятелност. Том първи. С., 1926.
2. Таджер, В. Несъстоятелност по търговския закон. С., 1996.
3. Попова, В. Коментар на Търговския закон. Част Четвърта. Несъстоятелност. С., 1996.
4. Рачев, Ф. Търговска несъстоятелност. С., 1998.
5. Коментар на промените в Търговския закон. Авт. кол. С., 2003.
6. Търговска несъстоятелност. Под научната ред. на проф. О. Стамболиев. С., 2004.
8. Калайджиев, А. Оздравяване на предприятието. С., 2006.
9. Стефанов, Г. Търговска несъстоятелност. В. Търново, 2009.
10. Маданска, Н. Б.Николова. Производство по несъстоятелност: Материалноправни, процесуални и регистърни въпроси.С., 2010.
11. Актуални въпроси на производството по несъстоятелност. Приложен коментар. Анализ на съдебната практика. С., 2015. Авт. кол.
12. Григоров, Гр. Несъстоятелност. С.: Сиби, 2017.
13. Сталев, Ж. Българско гражданско процесуално право, последно изд.септември 2018 г.
14. Павлевчев, Н. Прекратяване на участието на длъжника в търговски дружества поради несъстоятелност. ИК „Труд и право“, 2025.
15. Ганчев, Б., Ст. Кюркчиев. Закон за несъстоятелност на физическите лица. Приложен коментар. Нормативен текст. ИК „Труд и право“, 2025.

IV. Изпитване и оценяване

1. Текущо оценяване

Текущото оценяване се извършва при участието на студентите в семинарните занятия. Те се оценяват комплексно, като се вземат предвид резултатите от колоквиума, проведен в края на семестъра, участието им в дискусии и решаване на казуси по време на занятия изпълнение на задачите, поставени от асистента на упражненията. Оценката за работата на семинарни занятия се взема предвид с относителна тежест от една единица (20%) при формиране на окончателната оценка по дисциплината, която се поставя след полагане на изпит по време на сесия.

2. Условия за допускане до изпит на редовната сесия

Едно от двете: 1. Миниум 50 % присъствия на семинарните занятия или 2. Изпълнение на задачите от задължителното текущо оценяване

3. Форма и процедура на изпита

Устен изпит с отговор на 2 въпроса от конспекта. Допуска се решаване и на казус по изтеглените въпроси. По време на изпита студентите могат да ползват законодателство.

4. Критерии за оценяване

Изпитът се провежда устно с отговор по два въпроса от конспекта. Студентите могат да ползват законодателство. Крайната оценка по дисциплината се формира от оценката от изпита и от текущото оценяване в съотношение 80% и 20%.

5. Особени изисквания

От студентите се очаква да участват активно при изнасянето на лекциите и при провеждането на семинарните занятия. За усвояването на учебния материал е необходимо студентите да са получили необходимите познания по дисциплините гражданско право – обща част, вещно право, търговско право – 1 и 2 част, семейно и наследствено право и граждански процес. На изпита се очаква студентите да покажат: 1. Теоретични знания и практически умения за основни положения от действащото законодателство, доктрината и съдебната практика по несъстоятелност; 2. Способност да тълкуват закона при използване на съответните тълкувателни методи и способности за преодоляване на празнините в него; 3. Способност да установят връзките на несъстоятелността с търговското право и с гражданския процес и техните институти, приложими към правото по несъстоятелност; 4. Да използват коректно правната терминология и кратък, точен и ясен юридически език при отговора на поставените теоретични въпроси; 5. При решаването на казус да умеят да работят със закона като подведат фактите по конкретния казус под приложимата правна норма, както и да аргументират своите изводи при решаване на казуса.

Правила за организация на учебната дейност в специалността „право“ на Юридическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“

* Чл. 14. (1) Текущото оценяване е задължително за всички учебни дисциплини, по които се провеждат семинарни занятия. То се осъществява в рамките на семинарните занятия при предварително разработена система за текущо оценяване, която се оповестява в конспекта по чл. 18.

(2) При оповестяване на системата за текущо оценяване по предходната алинея задължително се посочват и минималните изисквания относно изпълнението на условието по чл. 9, ал. 2, буква „б“ от настоящите правила.

(3) Текущите проверки на резултатите от обучението в съответните учебни курсове се насрочват от преподавателя, водещ семинарните занятия, съобразно предвиденото в учебната програма и хода на учебните занятия.

(4) При насрочване на текущи проверки студентите се уведомяват предварително, в разумен срок, за обхвата на учебния материал и критериите за оценяване.

** Чл. 9. (1) Студентите участват в учебния процес посредством изпълнението на аудиторни и извънаудиторни дейности съобразно учебните програми на отделните учебни курсове.

(2) В учебните курсове, за които в учебния план е предвидено провеждането на семинарни занятия, участието на студентите в учебния процес не се зачита, в случай че не е изпълнено поне едно от следните условия: а)

ПУ „Паисий Хилендарски“ • Юридически факултет

присъствие на най-малко половината от общия брой на проведените семинарни занятия; б) успешно изпълнение на задачите от задължителното текущо оценяване по чл. 14, ал. 2.

(3) При незачитане участието на студентите в обучението те не се допускат до оценяване на редовната изпитна сесия.